

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ ๒๕๓๑๒

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ตอบข้อหารือคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและ
ประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด่วนที่สุด ที่ อย ๐๐๑๗.๑/๑๓๐๔๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๕๓ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดได้หารือคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตาม
กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๔ ว่าบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง
ตามกฎหมายและมีค่าตอบแทน อาทิ อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น ผู้พิพากษาสมทบ อาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ว่าเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือไม่ นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. คำว่า "เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ" ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอม
ข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่ได้ให้นิยามศัพท์ไว้ การตีความจึงต้องถือตามแนวทางที่ศาลรัฐธรรมนูญ
ได้วินิจฉัยไว้ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๕๓ ว่า "เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ" หมายความว่า เจ้าหน้าที่
ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีลักษณะตำแหน่งหน้าที่หรือลักษณะงานทำนองเดียวกันกับพนักงานหรือลูกจ้าง
ของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ (เทียบคำวินิจฉัย
ศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๕๓)

๑.๑ ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งตามกฎหมาย
๑.๒ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการหรือหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายและ
ปฏิบัติงานประจำ

๑.๓ อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐ

๑.๔ มีเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนตามกฎหมาย

๒. กรณีเป็น "อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น" ถือได้ว่าเป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดซึ่งอาจได้รับ
เลือกเป็นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด แม้ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐและมีเงินเดือน
ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนตามกฎหมาย แต่การใช้อำนาจหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคน ไม่สามารถใช้
อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ด้วยตนเองโดยลำพังเพราะกฎหมายให้อำนาจหน้าที่แก่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการ
ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คณะกรรมการหรือคณะกรรมการดังกล่าว "มิใช่เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ"

/ ๓. กรณีเป็น...

๓. กรณีเป็น “ผู้พิพากษาสมทบ” ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดี ผู้พิพากษาจึงมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการหรือปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐ และได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นจากรัฐ ดังนั้น ผู้พิพากษาสมทบ จึงเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ”

๔. ส่วนผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) จะเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือไม่ ให้เทียบเคียงกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสัจจะ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ
ส่วนอำนวยความสะดวกเป็นธรรม
โทร / โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๗

รอง อบค. ๒๖ / ๓๑ / ๕๓
ผอ.สน.สภ. ๒๗ / ๓๓ / ๕๓
ผอ.สอธ. ๐๙ / ๔๙ / ๕๓
หน.กศน. ๑๑ / ๓๑ / ๕๓
จพง.ปค. ๑๑ / ๓๑ / ๕๓
ร่าง/ตรวจ. / / ๕๓
พิมพ์/ทาน...อารยกร. / / ๕๓